



Κοινοβουλευτική Ομάδα

Λεωφ. Ηρακλείου 145, 14231 ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ,
τηλ.: 2102592213, 2102592105, 2102592258, fax: 2102592155
e-mail: ko@vouli.kke.gr, http://www.kke.gr
Γραφεία Βουλής: 2103708168, 2103708169, fax: 2103707410



ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού

Θέμα: Η διάσωση των αρχαιοτήτων στο σταθμό Βενιζέλου του Μετρό Θεσσαλονίκης

Η ανασκαφή που πραγματοποιήθηκε από την 9η ΕΒΑ στην περιοχή των εργασιών κατασκευής του σταθμού Βενιζέλου στο ΜΕΤΡΟ Θεσσαλονίκης έφερε στο φως με εντυπωσιακή πληρότητα την «καρδιά» της κοσμικής πόλης των βυζαντινών χρόνων: τμήμα μήκους 76 μ. του κεντρικού πλακόστρωτου δρόμου (decumanus) σε πολύ καλή κατάσταση διατήρησης, κτηριακά λείψανα της πόλης από τον 6ο έως και τον 9ο αιώνα μ.Χ., αλλά και μεγάλα δημόσια οικοδομήματα του 7ου αιώνα, φαινόμενο εξαιρετικά σπάνιο για τον βυζαντινό κόσμο.

Πρόκειται, σύμφωνα και με την γνώμη του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων, για μια πραγματική «εικονογράφηση» της διαχρονικής πολεοδομικής εξέλιξης της Θεσσαλονίκης, μια μοναδική περίπτωση όπου διαδοχικές ιστορικές φάσεις της πόλης, το παρελθόν και το παρόν της, μπορούν να ιδωθούν ως ένα σύνολο.

Η πλακόστρωτη λεωφόρος και η διασταύρωσή της με την αρχαιότερη χάραξη της σημερινής οδού Βενιζέλου, που κατέληγε στο λιμάνι, καθώς και τα κατάλοιπα των όμορων στους αρχαίους αυτούς δρόμους οικοδομημάτων αποτελούν ένα σύνολο που, με βάση τις διεθνείς συμβάσεις προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς, είναι «αμετακίνητο» και γι' αυτό το λόγο είναι αναγκαίο να εξαντληθούν όλα τα περιθώρια για να αναδειχθεί κατά χώραν.

Να σημειωθεί πως, παρ' όλα αυτά και την αντίθεση του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων, το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο γνωμοδότησε υπέρ της απόσπασης και της μεταφοράς των αρχαιοτήτων στο στρατόπεδο Παύλου Μελά της δυτικής Θεσσαλονίκης, συναινώντας στην εισήγηση των τεχνικών της ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ. Ο δε Αναπληρωτής Υπουργός, στη συνέχεια, προχώρησε στην υπογραφή σχετικής Υπουργικής Απόφασης, με την οποία η δυνατότητα της πόλης της Θεσσαλονίκης να κερδίσει ένα μοναδικό αρχαιολογικό χώρο μέσα σε έναν υπόγειο σταθμό, θα χαθεί οριστικά.

Να τονιστεί επίσης πως οι αρχαιότητες της Θεσσαλονίκης έχουν ήδη πληρώσει υπέρογκο τμήμα μέχρι σήμερα: όλη σχεδόν η εντός των τειχών πόλη ανοικοδομήθηκε μεταπολεμικά, χωρίς να πραγματοποιηθεί ανασκαφική έρευνα στα οικοπέδα των ιδιωτών, με ελάχιστες εξαιρέσεις. Αυτή η πρακτική των πρώτων μεταπολεμικών δεκαετιών είχε ως αποτέλεσμα να αφανιστούν τα κατάλοιπα αλλά και η ιστορική γνώση για τη σημαντικότερη, μετά την Κωνσταντινούπολη, πόλη της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Ακόμη όμως και κατά τη διάρκεια των τελευταίων δεκαετιών που η Αρχαιολογική Υπηρεσία διεξάγει με συνέπεια σωστικές ανασκαφές, οι αρχαιότητες καλύπτονται κάτω από τις νέες οικοδομές, καθώς η πολιτεία δεν προχωρά σε απαλλοτριώσεις και αναδείξεις των ευρημάτων των ανασκαφών. Λόγω αυτής της βαριάς προϊστορίας, το αποκαλυφθέν τμήμα του πολεοδομικού ιστού της Θεσσαλονίκης αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σημασία.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός, τι άμεσα μέτρα θα πάρει η κυβέρνηση για:

- Την ανάκληση της απόφασης για τη μεταφορά των αρχαιοτήτων στο στρατόπεδο Π. Μελά και την ανεύρεση τεχνικής λύσης για τη διατήρησή τους κατά χώραν ως επισκέψιμου αρχαιολογικού χώρου εντός του σταθμού Βενιζέλου ώστε μαζί με την καθημερινή μετακίνηση των επιβατών να εξασφαλίζεται και η περιήγησή τους στην ιστορία της πόλης.
- Να συνεχισθεί και να διευρυνθεί η αρχαιολογική έρευνα στο σταθμό Βενιζέλου του ΜΕΤΡΟ Θεσσαλονίκης

Οι βουλευτές

**Θεοδόσης Κωνσταντινίδης
Ελένη Γερασιμίδου**